

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
26. siječnja 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 127
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Zajednički plenum kotarskog i gradskog odbora SSRN

Socijalistički savez raspravlja o stvaranju komuna

Drug Nikola Špirić prikazao kako se zamišlja organizacija

U dvorani MSV održan je 20. o. m. zajednički plenum kotarskog i gradskog odbora SSRN, na kome se raspravljalo o komunama. S tim je nastupila nova faza u razmatranju pitanja, koja se odnose na stvaranje komuna i zajednice komuna na našem području. Naime, dosad su se razgovori o tome vodili, kako bi se reklo, u užem krugu, t. j. u komitetima i narodnim odborima, međutim, od ovog zajedničkog plenuma prilazi se objašnjava u izgradnju komuna narodu u osnovnim organizacijama SSRN, da bi se nakon toga prešlo na zborove birača koji će o svim tim pitanjima donijeti konačnu odluku. Na sastancima osnovnih organizacija SSRN, kako je zaključeno na plenumu, narodu će se temeljito objasniti konkretna pitanja u vezi stvaranja komuna, a isto tako će ih se upoznati sa stavom koji je zajednički plenum o tome zauzeo.

Nakon što je drug Božo Stošić, predsjednik gradskog odbora SSRN otvorio sastanak, drug Nikola Špirić, predsjednik NO-a kotara je u glavnim crtama iznio, kako se zamišlja stvaranje komuna i zajednice komuna.

Nakon izlaganja druga Špirića, uslijedila je zaista korisna diskusija u kojoj je sudjelovalo dvanaest drugova i drugarica.

U početku je drug Špirić kazao, da se već nekoliko mjeseci vode povremeni razgovori između predstavnika grada Šibenik, kotara Šibenik, Drniš i Knin. U početku je bilo mnogo nejasnoća, no danas su mišljenja o stvaranju komuna i zajednice komuna uglavnom raščišćena.

EKONOMSKA BAZA ZAJEDNICE KOMUNA

Nakon toga je drug Nikola Špirić, između ostalog, rekao da u zajednicu komuna ulazi grad

Drniš i Knin, te tvornice vijaka u Kninu te hidroelektrane Manojlovac, povećat će se bruto produkt industrije za 12 milijardi dinara.

Usvajanjem novih finalnih proizvoda na bazi aluminija može da se povećava vrijednost industrijske proizvodnje za daljnje tri do četiri milijarde dinara. HE Jaruga, ukoliko dođe do njezine izgradnje, davat će bruto produkt od 450 milijuna dinara.

Postojeći industrijski kapaciteti, kao i oni koji su u izgradnji, pružaju realnu mogućnost, i to u bliskoj budućnosti, ostvarenja godišnjeg bruto produkta u visini od 25 milijardi dinara. Iz toga se može zaključiti da će šibenska zajednica komuna u industrijskom potencijalu biti jedna od najmoćnijih zajednica u NR Hrvatskoj.

Na području Kninskog kotara osnovala bi se tri komune odnosno četiri, ukoliko bi Vrlička komuna došla u sklop šibenske zajednice.

Kninsku komunu sačinjavale bi općine Knin, Plavno i Kosovo, a komunu Kistanje ušla bi općina Kistanje i sjeverna Bukovica, a komunu Oklaj bi se osnovala na teritoriju općine Oklaj, i još bi eventualno tu bila komuna Vrlička.

Osim tih komuna u šibensku zajednicu ušla bi i komuna Stankovci.

U daljem izlaganju drug Špirić je opširno govorio o ekonomskoj bazi, površini i broju stanovnika pojedinih komuna, a zatim je upoznao prisutne o mjerama koje su poduzete u vezi priprema za stvaranje komuna Tako su Gradska općina Šibenik, Šibenik-vanjski i Zlarin na sastancima narodnih odbora donijeli odluku da stvore jednu zajedničku komunu. Nadalje je od predstavnika grada Šibenik, kotara Šibenik, Drniš i Knin sastavljena komisija koja ima da izradi nacrt statuta zajednice komuna i pojedinih komuna. Ona, osim toga, treba da pripremi ekonomsku dokumentaciju iz koje bi se vidjela opravdanost stvaranja zajednice komuna i pojedinih komuna.

Kad se govori o centru zajednice komuna, onda upravo s obzirom na ekonomske, kulturne, zdravstvene i razne druge momente, taj centar predstavlja grad Šibenik.

ORGANIZACIJA POJEDINIH KOMUNA

Postoji mišljenje da bi na teritoriju buduće šibenske zajednice komuna trebalo stvoriti osam komuna s eventualno Vrličkom devet.

Na području današnjeg kotara i grada Šibenik osnovala bi se tri komune i to: Šibenska, u čiji bi sastav ušli grad Šibenik, te općine Šibenik-vanjski, Zlarin, Primošten i Rogoznica. Skradinski komunu sačinjavalo bi područje općina Skradin i Devrske, dok bi treću komunu imali od teritorija općine Vodice i Tijesno. To pitanje, međutim, ostaje još otvoreno zbog ekonomske i drugih različitosti područja općina Vodice i Tijesno.

Drniški kotar sačinjavao bi jednu komunu sa centrom u Drnišu.

Predsjednik Tito prihvatio poziv da posjeti Francusku

Kako saznaje Tanjug, predsjednik Republike Josip Broz Tito prihvatio je poziv da posjeti Francusku još u toku ove godine. Datum predstojećeg posjeta predsjednika Tita Francuskoj bit će utvrđen tek po povratku Predsjednika u Beograd, sredinom idućeg mjeseca.

Kako je poznato, predsjednik Tita pozvao je u službeni posjet Francuskoj predsjednik Francuske Republike René Coty.

Šibenik, zatim kotari Šibenik, Drniš i Knin. Osim toga, toj zajednici bi se priključila općina Stankovci, a vjerojatno i Vrlička općina.

Ukupna površina te zajednice komuna iznosila bi 294.000 ha sa 158 hiljada stanovnika. Od tog broja je 18 hiljada stalnih radnika, dvije hiljade zanatlija i oko četiri hiljade službenika, a ostalo su poljoprivrednici, od kojih znatan broj povremeno učestvuju u građevinskim i drugim javnim radovima.

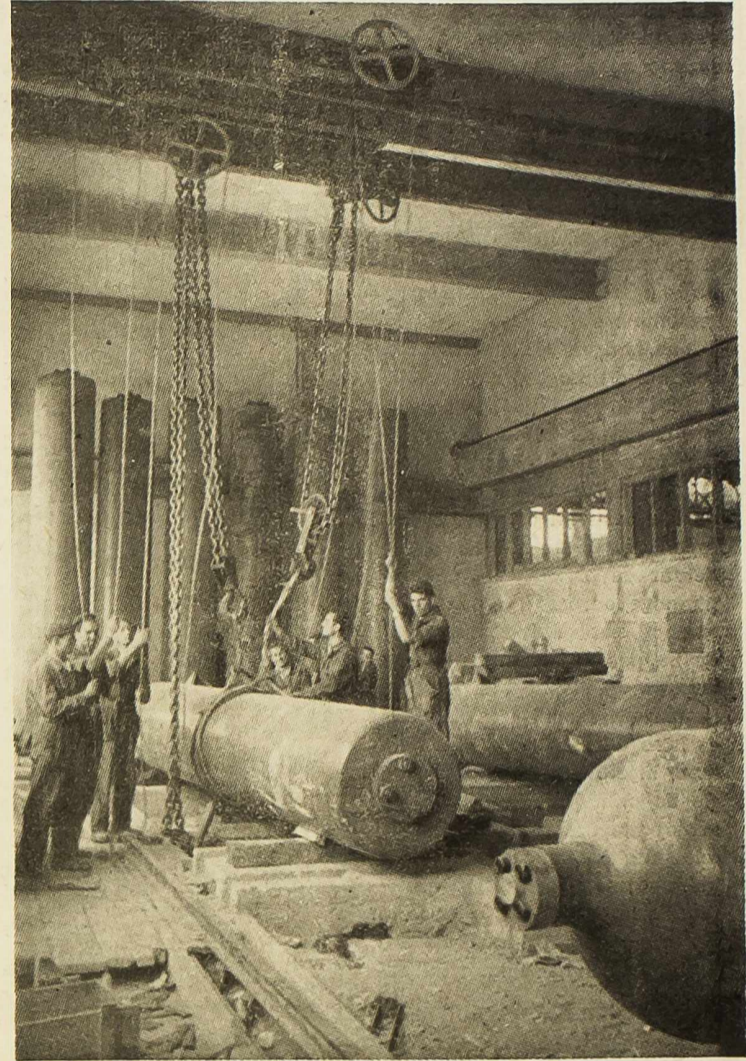
Osim nekoliko manjih poduzeća, na području zajednice komuna postoje velike tvornice, kao što su one u Ražinama, Crnici, Lozovcu i tvornica vijaka u Kninu. Tu su zatim rudnici ugljena i boksita u Siverici i rudnik ugljena u Dubravcima, i tri hidroelektrane Manojlovac Jaruga i Roški slap.

Ukupni bruto produkt industrije i rudarstva na tom području iznosio je u prošloj godini 8.121.000.000 dinara. Od toga je u samom šibenskom bazenu ostavljeno 6.362.000.000 dinara. Kako se vidi, buduća šibenska zajednica komuna već sada raspolaze snažnim industrijskim potencijalom. Međutim, puštanjem u pogon novih tvornica u Raži-

Stvaranjem zajednice komuna dobila bi se već danas prilično jaka poljoprivreda. Od ukupne površine, koja iznosi 294 hiljade hektara, obradivo je 52 hiljade hektara, dok su ostalo pašnjaci. U obradive površine dolazi ratarstvo sa 38.000 ha, vinogradarstvo 8500 ha i voćnjaci 6000 ha. Danas na području zajednice ima oko 20 hiljada goveda, 237 hiljada ovaca i 7 hiljada konja, što bi obzirom na pašnjačke površine moglo biti i više.

Bruto produkt iz poljoprivrede iznosi 3.360.000.000 dinara, što pokazuje da je na našem području industrija mnogo jača privredna grana. Međutim, poljoprivreda na području buduće šibenske zajednice komuna, u pravu s obzirom na terenske i klimatske uslove uz racionalniji raspored poljoprivrednih kultura i suvremeniju agrotehniku, može da u doglednoj budućnosti poveća bruto produkt za dva do tri puta.

Samo jedan primjer koji to potvrđuje. Jedan hektar pod ratarskim kulturama daje godišnji bruto produkt u iznosu od oko 30 hiljade dinara, a pod vinogradom oko 180 hiljada dinara, dok jedan hektar zasađen voćnim kulturama, na primjer

Iz Tvornice lakih metala »Boris Kidrič«

U čast 10-godišnjice osnivanja JSJ Svečana akademija

U čast 10-godišnjice osnivanja Jedinjenih sindikata Jugoslavije, Mjesno sindikalno vijeće je 25. o. m. priredilo svečanu akademiju u Narodnom kazalištu.

Osim brojnom građanstva, akademiji su prisustvovali predstavnici kotarskog i gradskog komiteta SK, narodne vlasti, JNA, te predstavnici političkih, masovnih i društvenih organizacija i javni i kulturni radnici grada.

Akademija je počela »Internacionalom« i državnom himnom, koje je otpjevao mješoviti zbor RKUD »Kolo« uz pratnju orkestra. Zatim je drug Slavo Radin, predsjednik Mjesnog sindikalnog vijeća pročitao prigodni referat, a nakon toga su upućeni pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu, te Centralnom vijeću Saveza sindikata Jugoslavije i drugu Đuri Salaju.

U umjetničkom dijelu programa nastupila je Majda Radić, alt, koja je otpjevala ariju iz opere »Mila Gojsalića« i »Sve utaman« od Gotovca. Na klaviru je pratio Ivica Vučić.

Član Narodnog kazališta Ante Cimernan, tenor, otpjevao je pjesme »Gavan« i »Bor« uz klavirsku pratnju Olge Grgurine. Ante Balin, član Narodnog kazališta recitirao je pjesmu »Raspjeva se zemlja« od G. Tartalje. Nakon toga su članovi »Partizana« izveli vježbe na razboju.

Na kraju je mješoviti zbor »Kola« pod rukovodstvom Stanka Viličića otpjevao »Novoj Jugoslaviji« od »Hercigonje«, »Mokranjčevu« »X. Rukovet« i »Razgovor s četom« od K. Odaka.

Savjetovanje o novom platnom sistemu u privrednim poduzećima

Sastanku prisustvovao drug Marko Belinić

U dvorani kina Tesla održano je 19. o. m. savjetovanje predstavnika privrednih organizacija i sindikalnih podružnica sa područja Šibenika, Zadra, Benkovca, Knjina i Drniša, na kojem se raspravljalo o novoj Uredbi, koja se odnosi na izradu nacrtu tarifnog pravilnika, pravilnika o normama i premijama. Osim delegata i predstavnika Narodne vlasti, političkih i društvenih organizacija, savjetovanju su prisustvovali drug Marko Belinić, predsjednik Saveza sindikata Hrvatske i drugarica Vesna Oslaković, član Republičkog vijeća Saveza sindikata Hrvatske.

Savjetovanje je otvorio drug Slavo Radin, predsjednik Mjesnog sindikalnog vijeća, koji je objasnio cilj savjetovanja, a zatim je dao riječ drugarici Vesni Oslaković, koja je u opširnom izlaganju iznijela zadatke sindikalnih organizacija u izradi tarifnih pravilnika, a objasnila je i pojedine momente Uredbe o no-

zbog toga je upravo potrebno što prije pristupiti izradi tarifnih pravilnika, kao i pravilnika o normama i premijama.

Ona je nadalje rekla, da tarifni pravilnici mijenjaju svoj karakter. Do sada su oni bili interni akt pojedinih privrednih organizacija, međutim, novi će pravilnici igrati značajniju ulogu. Oni će biti neka vrst kolektivnog ugovora između privrednih organizacija i zajednice. Značaj novog platnog sistema, naglasila je drugarica Oslaković, jest u tome što će se tarifni pravilnici donositi u sporazumu radničkih savjeta, narodnih odbora i mjesnih sindikalnih vijeća. Uslijed zavedenja normi i akorda, pove-

ćat će se proizvodnja i zbog toga je potrebno, da se uporedo sa novim tarifnim pravilnicima izrade i pravilnici o normama. U ovoj godini platni sistem će omogućiti nagrađivanje prema učinku rada i zbog toga je nužno potreban pravilnik o normama, koji treba da bude u skladu sa tarifnim stavovima.

Govoreći opširno o tome kako treba određivati norme, drugarica Oslaković je istakla da suviše visoke norme ne bi bile korisne, jer ih većina radnika ne bi mogla postići, a prislike bi se opet negativno odrazile na produktivnost rada u poduzećima, a to bi imalo za posljedicu povećanje

(Nastavak na 2. strani)

